

בינ"ו ליקבה"ו

גיליון שבועי

אור צדיקים

ישמח

דברים מחזקים ומשמחים
מאור תורתם ומעשיהם של הצדיקים
מאת הרב יוסף חיים דאבדא שליט"א
נתיבות

גיליון מס' 38

יום שישי י"ד אדר פורים תשפ"ה

ערב שבת קודש

פרשת כי תשא

נושא השיעור: אמונה וביטחון – יסוד היהדות

הילולא דצדיקא:

רבי עיוש פרץ ורבי אליעזר תורי זהב זיע"א

הדפסת הגיליון נתרמה ע"י ידידנו היקר והנעלה

אדי פסחוב הי"ו משדרות

להצלחתו ולהצלחת הוריו היקרים

ניסן וגלינה פסחוב הי"ו

ולהצלחת בניו דיויד וניסן ובתו עדן הי"ו

יהי רצון שזכות המצוה

וזכות סידנא באבא סאלי

תגן בעדם ובעד כל אשר להם

וימלא ה' כל משאלות לבם לטובה ולברכה לעבודתו יתברך

אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו להם

בבריאות איתנה ונהורא מעלייא ופרנסה בריוח גדול

ויזכו לזיווגים הגונים משורש נשמתם

בשמחה ובהצלחה רבה, אמן כן יהי רצון

לכל ענייני הגיליון ניתן ליצור קשר בטל' 053-315-49-88

כל תרומה תתקבל בברכה

**סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה
וישתחו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר
העלוך מארץ מצרים (בפרשתנו לב, ח).**

זרה כופר בכל התורה כולה, ויפה
אמרתי "סרו מהר".

ובזה פירש הרה"ק רבי שלמה מלול
זיע"א (הילולתו תחול השבוע י"ט
אדר, והוא נכדו של הגה"ק המלוב"ן
רבי חיים פינטו הגדול זיע"א), בספרו
"לזכר עולם", את הפסוק (שמות כג,
יג) "ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו
ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא
ישמע על פיך", דהכתוב נותן עצה
טובה לישראל ואומר להם אם אתם
רוצים שתקיימו כל התורה כולה בבת
אחת תיכף בלא זמן מה, הוא ע"י
שתהיו כופרים בעבודה זרה, וכל
הכופר בעבודה זרה כאלו מודה בכל
התורה כולה, וזהו "ושם אלהים
אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך"
רוצה לומר שתהיו כופרים בעבודה
זרה, ויהיה נחשב לכם כאלו קיימתם
כל התורה כולה.

א. ע"י כפירה בע"ז מקיים את כל
התורה בבת אחת

מרן החיד"א זיע"א בספרו הק' "נחל
קדומים" הביא בשם המפרשים
פירוש על פסוק זה, דהנה האדם
שרוצה חס ושלום לעבור על כל
התורה, צריך זמן כגון עד שיבוא פסח
ויאכל חמץ, וכן יאכל חדש לפני
העומר, ועד שיבוא יום הכיפורים ולא
יתענה בו, וכיו"ב לעבור על כל הלאוין
ולהימנע מלקיים כל העשין צריך זמן
מה. אבל העובד עבודה זרה אין צריך
שום זמן, כי ברגע שהוא עבר על כל
התורה כולה, דהמודה בעבודה זרה
כאלו כופר בכל התורה כולה.

וזהו שאמר "סרו מהר מן הדרך אשר
צויתם" בלא שום זמן, וכי תימא איך
אפשר דסרו מהר והלא צריך זמן
לעבור על כל התורה, לזה אמר "עשו
להם עגל מסכה" וכל המודה בעבודה

ב. האמונה והבטחון יסוד גדול לכל עבודת ה'

והנה הרבי הקדוש **רבי נחום מטשרנוביל** זיע"א בספרו הק' "מאור עינים" (פר' ויגש) הביא בשם רבינו הקדוש **רבי ישראל בעל שם טוב** זיע"א, עה"פ (דברים יא, טז) "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים", שתכף כשסר ממנו יתברך ומאמונתו שכל כוחותיו וחיותו הוא הבורא יתברך, אזי תכף נקרא 'עובד אלהים אחרים'.

וכן ידוע בדברי רבינו הקדוש **רבי נחמן מברסלב** זיע"א בכמה מקומות בספרו הק' "ליקוטי מוהר"ן", שחוסר באמונה הוא בחינת פגם עבודה זרה. וא"כ התחזקות באמונה היא מקבילה לכפירה בע"ז.

ואכן מצינו שהאמונה והבטחון (שהיא פרי האמונה כמ"ש הרמב"ן בספרו "אמונה ובטחון") גם הם (כמו הכפירה בע"ז) יסוד גדול לכל עבודת ה'. וכמו שכתב רבינו הקדוש **רבי אהרן ראטה** זיע"א בספרו "שומר אמונים" (מאמר הבטחון והתחזקות פ"א): והנה דע אחי אהובי, כי מדת

הבטחון לבד מעלתה בעצם שהוא ממדריגת הקדושה ונוגע עד רום מעלת העליונים, הוא יסוד קיימא ושורש גדול לקיום כל התורה. עכ"ל.

ועיקר אמונה היינו להאמין שהכל המאורעות הם רק מאת ה' בהשגחה פרטית, ואין שום דבר במקרה או ע"י בעל בחירה או מטעות האדם. וכן להאמין שכל מה שה' עושה הוא לטובה. והבטחון הוא לדעת שלא יצא לו שום ריוח מעבירה, ושום הפסד ממצווה.

והנה מובא בגמרא (מכות כד ע"א): בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר (חבקוק ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיה". כלומר שחבקוק כלל את כל התורה כולה בכלל אחד ויחיד, והיא האמונה, שעל ידה יבא האדם לקיום כל התורה כולה. דאם האדם מחזק עצמו תמיד באמונה שלימה בו יתברך ויודע נאמנה שלא יצא לו שום רווח והנאה מעוברו על רצון ה' (ואפילו בעולם הזה) יותר מאשר יקיים רצון ה', וכן לא יתכן שיגרם לו איזה הפסד בשומרו דרך ה', ודאי שלא ישעה

בא-ב. ב' שנאמר בו פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

שואל גאון עוזינו הגה"ק רבי נתן מברסלב זיע"א בספרו הק' "ליקוטי הלכות" (או"ח הל' ק"ש הל' ה אותיות יד-טו) מה קול הרעש הזה בשביל שיש בו א-ב, עי"ז מובטח לו שהוא בן העולם הבא, וכן בשביל שנזכר פותח את ידיך יהיה מובטח כל כך?

וביאר, כי על ידי שני הבחינות האלו יחד שהם השבח הגדול של זה המזמור תהלה לדוד שנאמר באלפא ביתא ויש בו הזכרת הפרנסה שהוא מאתו יתברך על ידי אלו השני בחינות נזכה לשוב אליו יתברך בודאי. ועל כן מובטח לו שהוא בן עולם הבא. מאחר שעל ידי זה יזכה בודאי לתשובה.

כי עיקר התשובה על ידי הדיבור כמו שכתוב (הושע יד, ג) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", כמו שאמרו רז"ל (שמות רבה לח, ד) 'איני מבקש מכם אלא דברים'. וזה בחינת מעלת האלפא ביתא שנאמר בו תהילה לדוד. כי הא"ב הם כלל כל הכ"ב אתוון שבהם כלולים כל הדיבורים

לדברי היצר כלל, כי לבו נכון ובטוח באלוהיו. וכדברי המדרש רבה (ספר דברים פרשה ד אות ה) 'אמר הקב"ה שמעו לי שאין אדם שומע לי ומפסיד'.

ועוד יש לבאר את דברי חבקוק שהעמיד את כל התורה על אמונה, ע"פ שראיתי למורנו הרה"ק רבי שלום ארוש שליט"א, דיסוד התורה הוא לדעת שה' אוהב אותי וכל מה שצוה אותי זה רק לטובתי ולא ח"ו לצערני וכיו"ב. ומובן שכשיהיה לאדם אמונה זו, היא תביא אותו לקיום כל התורה כולה, כי מאמין הוא שקיום התורה זו הדרך הטובה ביותר עבורו בזה ובבא ברוחניות ובגשמיות. וזהו "צדיק באמונתו יחיה", באמונה הנז' יחיה חיי תורה שלימים.

ג. ע"י האמונה ניצל מהמניעה הגדולה של טרדת הפרנסה

הגמרא בברכות (ד ע"ב) אומרת 'כל האומר מזמור תהילה לדוד בכל יום שלוש פעמים, מובטח לו שהוא בן העולם הבא', ואומרת הגמרא שם שהטעם הוא משום שיש במזמור זה שתי מעלות, א' שפסוקיו מסודרים

שבעולם שכולם הם צירופי אותיות מהא"ב.

ד. רק ע"י הבטחון יכול לשמור שבת ולקיים את המצוות כראוי

אך יש על זה מניעה גדולה ועצומה והיא מניעת הפרנסה, שכל אדם טרוד בפרנסתו מאד ועל כן אינו עוסק בשלימות אפילו בעצה קלה הזאת, לשוב להשם יתברך על ידי הדיבור הקדוש של הכ"ב אותיות שבאלפא ביתא.

כתוב בתחילת הפרשה הבאה פר' ויקהל (שמות לה, ב) "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת לה". ידוע הדקדוק למה אמר 'תַּעֲשֶׂה', ולא אמר 'תַּעֲשֶׂה', כמו שלגבי השביתה אמר כל מלאכת עבודה 'לא תַּעֲשׂוּ'.

אבל באמת גם זה אינו מניעה כלל. כי צריכין להזכיר את עצמו האמת שאי אפשר בשום אופן להמשיך לעצמו פרנסתו על ידי יגיעתו וטרחתו. כי זהו כפירה ח"ו לומר כחי ועוצם ידי עשה לי וכו' ח"ו רחמנא ליצלן.

ורבותינו אמרו במכילתא שהדבר בא לרמוז שכשישראל עושים רצונו של מקום ושומרים שבת אז מלאכתם בששת ימי החול נעשית ע"י אחרים והם אינם צריכים לטרוח, ולכן נאמר תַּעֲשֶׂה מלאכה שהמלאכה נעשית ע"י אחרים.

רק צריכין להאמין בהשם יתברך כי כל הפרנסה הוא מאתו יתברך לבד וזהו מעלת זה המזמור דאית ביה תרתי יחד, שנאמר בא"ב ונזכר בו פרנסה שהיא מאתו יתברך. ועל כן על ידי זה מובטח לו שהוא בן עולם הבא. כי מי שילך בדרך זה בוודאי יזכה לעולם הבא.

רבינו הקדוש רבי יעקב אביחצירא זיע"א עמד על זה בספרו הקדוש 'פיתוחי חותם' (פרשת ויקהל), ובאר, שכדי שאדם ינוח באמת בשבת ויזכה לקדושת השבת כראוי, הוא צריך את מידת הביטחון לידע ולהאמין שאין חריצותו וחכמתו מביאה לו את הממון אלא אך ורק גזרת ה' יתברך, כמו שאמר התנא רבי מאיר במסכת

קידושין (פב ע"א) 'שאינ עניות מן האומנות ולא עשירות מן האומנות, אלא הכל לפי זכותו', וכן מפורש בפסוק (דברים ח, יח) "ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם". ואומר רבינו יעקב בזה הלשון "ודבר זה מי שיש בו דעת יודה בו, והרי עינינו הרואות מעשים בכל יום, כמה חכמים במשא ומתן ובקיאים ולא עלתה בידם כלום, וכמה טיפשים והון רב להם. וכמה אמנים במלאכה ואין כל, וכמה בטלים והון רב להם. ומזה יידע האדם דהכל בידו יתברך, וישים בטחונו בו, ולא יהיה נבהל להון שיביאנו לידי חסרון, כי אין חכמתו ובקיאותו בענין זה מועילה כלום".

אבל כאשר אין לאדם את האמונה והביטחון הזה, אין לו שום מנוחה, ובכל עת וזמן הוא מיגע את נפשו במחשבות בענייני עסקיו ופרנסתו איך להצליח, ומבטל בשביל עסקיו תורה ותפילה ומצוות, ועובר עבירות בשביל להשיג ממון וכו' וכו'. ובודאי בהגיע יום השבת גם אז מחשבותיו לא נחים והוא חושב וטרוד בענייני עסקיו

ופרנסתו ומבטל בזה קדושת ועונג שבת, וכל זה מפני שחושב בדעתו שרווח הממון תלוי ביד האדם בחכמתו וחריצותו וכיו"ב.

לכן אומרת לנו התורה הקדושה, אם אתה רוצה לקיים עונג ומנוחת שבת כראוי ותחול עליך קדושת שבת, צריך אתה לחיות באמונה ובביטחון ולדעת ש"ששת ימים תעשה מלאכה" כלומר שהמלאכה שאתה עוסק בה בימי החול אין אתה עושה כלום, אלא מאליה היא נעשית ע"י ה' שהוא עושה הכל, והוא המפרנסך, וכשתדע זאת תזכה ל"וביום השביעי יהיה לכם קדש" כי אז תנוח באמת ותתענג בשבת ותחול עליך קדושתה, שהרי גם בימי חול אין אתה טרוד בזה ובוטח בה', כל שכן בשבת.

ה. אל תבטחו בנדיבים

כתוב בתהילים (מט, ב ג) "שמעו זאת כל העמים האזינו כל יושבי חלד: גם בני אדם גם בני איש יחד עשיר ואביון", שואל הגה"ק רבי חיים משאש זיע"א בספרו "נשמת חיים", מאחר וכל המזמור הוא מוסר לעשיר

שלא יבטח בעושרו, א"כ לשם מה זימן בעל המזמור גם את העני? ותירץ, שיש עני שהוא מקורב לעשיר ובוטח בעושרו של העשיר, ולכן קורא בעל המזמור לעני זה ומוכיחו גם הוא שידע נאמנה שאין העושר ראוי לבטוח עליו, וזהו שאמר בהמשך המזמור "אח לא פדה יפדה איש" ופירש רש"י: לא יוכל לפדות את אחיו בממונו. כלומר שאין בכח הממון לפדות את האדם אם לא נגזר עליו כן מאת ה' והכל רק בהשגחת ה'.

ו. מעשי הצדיקים שע"י ביטחונם עמדו בניסיונות

כותב הגאון רבי יחיאל אסולין שליט"א בספרו "מסילות ים" (כרך א-ב, 'שער מימון'), אודות אביו הצדיק המופלא רבי מימון אסולין זיע"א (נתבש"ם בירושלים י' אייר תשמ"ו) וזה לשונו:

אמונתו בבורא עולם היתה אמונה תמימה ופשוטה, לא אמונה "מחוכמת" גרידא, שכאשר מגיעה שעת המבחן והיא כחלום יעוף, אלא

אמונה מעשית ממש שעל פיה חיו וכלכלו את מעשיהם, וגם בזמנים קשים ביותר עמדה במבחן. ודכירנא שבשנת תשט"ז (1956) כאשר עדיין העליה לארץ ישראל היתה בלתי חוקית מצד המלכות במרקו, והתארגנו כמה משפחות לעלות בהחבא ובגניבה, וגם משפחתנו היתה בתוכם, ואבא ז"ל מכר את כל מטלטליו ויצאנו לדרך בחשך הלילה, סוף דבר נתפשנו ע"י הצבא שומרי הגבול, ליד העיר טיטואן, -וישליכונו לכלא אבות על בנים, בצפיפות ברעב ובחוסר כל, כשהיינו בכלא כשבעה חודשים, ובס"ד אחר זה הוציאנונו לכל הפחות חוץ לכלא, אך נשארנו בעיר ההיא בגלות תלויים על בלימה, ושוב התחילו מבין המשפחות הנ"ל לטכס עצה איך למלט עצמם לארץ ישראל ומי שהיה בידו כסף רב, שיחד מבריחים שהעבירוהו את הגבול, ואבא עבד קשות בכפליים עד שהשיג הסכום הדרוש שהיה סכום נכבד מאוד, ומכר שוב מטלטליו, וסיכם להשליש את הכסף ביד המבריחים

על היום המיועד, ובהגיע היום ההוא יצא לשוק כדי לקנות מעט פרות, והנה שוד ושבר כי הכסף איננו, כנראה כייס אותו איזה ישמעאלי והיתה לנו עת צרה ומצוקה תלויים בין שמים לארץ, מצד אחד אנו גולים במקום זר, וכל כספנו אבד ולארץ ישראל טרם הגענו.

והנה נכמרו רחמי המברחים ויאותו לבוא לקראתנו, בתנאי שאבא יסכים שיגלח את זקנו אפילו ע"י מכונה או מספריים, למען לא יוכר כי יהודי הוא, וכך יקל עליהם להבריחנו, אך אבא ז"ל עמד כצור על דעתו, לבלתי שלוח יד בזקנו, ולא הועילו כל הבקשות והתחנונים, כי הרי אין בזה איסור השחתת זקן, כי רק ע"י מספריים הוא, אך הוא לא אבה לשמוע מזה, באומרו לא ארים ידי בדיקנא קדישא אפילו במחיר כל צרות שבעולם, ולה' הישועה נאמין בו שיעזור בדרך כשרה לגמרי, ויתמהו השכנים, וגם הנכרים המברחים עד היכן כח אמונתו מגעת, וכך הוה, שהוכרחנו בגלל זה

לגלות לעיר מולדתנו קזבלנקא בעירום ובחוסר כל, ואבא ז"ל קיים בעצמו וצדיק באמונתו יחיה, והתחיל בגיל מבוגר הכל מא' ב', וסירב לקבל שום סיוע, רק עבד ונהנה מיגיע כפיו, ורק כעבור כמה שנים הותרה העליה ועלינו לארץ ישראל.

והנני זוכר כמה וכמה פעמים כשהייתי יושב עמו, והיה מחזיק בזקנו ומנשקו, ואומר לי, דיקנא קדישא ויקירא כלומר זקן קדוש ויקר מאד שמסרתי נפשי ונפשות בני ביתי עליו, כמה יקר וקדוש הוא שמעולם לא גזזתי ממנו אפילו שערה אחת. ע"כ.

הרה"ג רבי דוד תורג'מן זצ"ל מספר אודות הגה"ק רבי רפאל ברוך טולידאנו זיע"א ראב"ד מכנאס:

פעם כשהתארחתי אצלו במקנאס, נכנס יהודי ירא שמים מטופל במשפחה ברוכת ילדים וזקוק לעזרה. רבי ברוך הוציא מארנקו את כל הכסף שהיה לו ונתן אותו לנזקק. אחר כך אמר לי: "ראית שנתתי כל

אחרות לתהום הנשיה, לכן חששנו
מאד שהדירה לא מוצלחת.

אולם כאשר הגענו, שמחנו שמחה
גדולה, הדירה היתה טובה, הסביבה
נחמדה, והרגשנו את טעמה המתוק
של ההרווחה. בעוד אנו מהללים את
החידוש, שאל מור אבינו היכן בית
הכנסת? כשביררנו את הענין התברר
כי בית הכנסת הנמצא בקרבת מקום
הינו מעבר לכביש סואן שצריך
לחצותו כל פעם. "אם כן, איני רוצה
את הדירה" פסק אבי. נסינו להניאו
ולשכנעו, ולהציע לו שכל פעם אחד
מילדיו ילוונו לבית הכנסת, אך הוא
לא קיבל. "אמרו להם כי איני רוצה
את הדירה" פסק נחרצות.

הפקידים הופתעו לסירובו של מור
אבי, ואף הבינו את צערנו בענין,
וסגרו את התיק. אבל באופן פתאומי,
כעבור חודש ימים, זומן אבי שנית
לפתח תקוה, עם מכתב בו נכתב כי
התפנתה דירה אחרת בפתח תקוה
באופן בלתי צפוי. כאשר הגענו
לדירה הזו התברר, כי המרחק
מהדירה הזו לבית הכנסת הינו מאה

הכסף שהיה לי בכיס, אבל, בטחון
בה', ממקום אחר ישלח שלומיו".
ואכן זמן קצר אחר כך, נכנס יהודי
סוחר אצל הרב, ונתן לו מעשר
מהרווח שעשה, כפליים מה שנתן.
רבי ברוך אמר לי: "אתה רואה
ההשגחה הפרטית, הבוטח בה' חסד
יסובבנו". (ממראכש לירושלים, עמ'
55).

מספר בנו של הרה"צ בנש"ק רבי
שלמה ואזאנא זיע"א: לפנינו
כשהתגוררנו בבית שאן, פסע מור
אבינו את פסיעותיו היומיות מהבית
לבית הכנסת תמידין כסדרן ומוספין
כהלכתן [למרות היותו סגי נהור].
בינתיים ביקש אבי העברה לפתח
תקוה, הבקשה הייתה רצופה קשיים
וניסיונות וכמעט שהתייאשנו, עד
שפתאום אושרה ההעברה, וקבלנו
הזמנה לבא לראות את הדירה
החדשה. יחד עם האישור הובהר לנו
שאין דירה אחרת, ואם לא נרצה
דירה זו נאלץ לחכות עוד שנים עם
הבקשה, ומי יודע אם לא תשקע
בקשה זו יחד עם הרבה בקשות

וחמישים מטר, ובדיוק באותו מסלול

את בטחונו של אבינו בה' וכיצד ישועת ה' כהרף עין. ע"כ. (השושלת לבית ואזאנא, עמ' 84).

בספר "מלכי רבנן" (דף מו ע"ב) מספר אודות הגה"ק רבי יהודה הכהן סקלי זיע"א מחכמי פאס (נתבש"ם בשנת תר"א), בזה הלשון:

ופעם אחת נכנס מו"ה ידידיה מונסונייגו זצ"ל לבית מדרשו בפתע פתאום, ומצא פנקס פתוח של מוהר"י הנז', ורשום בו: הלויתי להקב"ה סך

כמו שהיה בבית שאן. ראינו עין בעין

כך וכך ועשיתי בו נדוניא לבתי פלונית. ונתפלא הרב הנז', ואחר עברו ימים אמר לו ההלואה שהלוית להקב"ה אם החזירה לך, ואזי נודע לו שנתגלה מה שהיה כתוב בפנקסו, ואמר לו שהחזיר לי הקב"ה יתעלה שמו לעד בכפלי כפליים, וכמה מעשים טובים שמענו עליו זיע"א. ע"כ.

**השי"ת יזכנו להתחזק בעבודתו
יתברך ולשוב בתשובה שלימה
לפניו אכי"ר**

תולדותיהן של צדיקים

מעט משבחי הצדיקים הקדושים, המלומדים בנסיים

רבי עיוש פרץ ורבי אליעזר תורי זהב זיע"א

לרגל הילולתם שתחול בשבת קודש, ט"ו אדר – שושן פורים

והמקום מהוה מקום תפילה המסוגל
לישועות.

הרה"ק רבי עיוש פרץ זיע"א

נודע מה שכתב רבי יהודה פרץ
בהקדמתו לספרו "פרח לבנון" כי
משפחת פרץ הם מזרעו של פרץ בן
יהודה ובאו בגירוש ספרד למארוקו
וקנו ממלך מראכש את העיר דאדש
ושכנו בה לבדם עד שהתרבו וקנו את
העיר הסמוכה טילית.

גם משפחתו של רבי עיוש פרץ
מוצאה מדאדש ומשם היגרו לכפרים
שונים, זקנו של רבי עיוש הוא הרה"ק
רבי יעקב פרץ זיע"א שהיה רב גדול
במחוז דאדש, בנו הוא הגה"ק סבא
דמשפטים רבי אברהם פרץ זיע"א
בעל ספר "זבח אברהם" על שו"ע יו"ד
(כת"י) אשר כיהן כרבם של הכפרים

ביום ט"ו באדר שושן פורים הילולת
הצדיקים הקדושים רבי אליעזר תורי
זהב ורבי עיוש פרץ זיע"א אשר חיו
לפני כמאה וחמישים שנה, ונטמנו זה
ליד זה בכפר תאמערופת שבדרום
מרוקו (אזור וארזאזאת). שמעם יצא
בכל האזור כולו, והמונים השתטחו
על קבריהם, ונענו ברחמים בזכותם.
הילולתם היתה נחגגת ברוב פאר
והדר ביום שושן פורים במקום
קבורתם, ולאחר עליית יהודי האיזור
לארץ התחדשה ההילולא ונחגגת
מידי שנה בעיר אשדוד.

עצמותיהם הק' של הצדיקים הועלו
ארצה ע"י משפחות מיוצאי
תאמערופת בניצוחו של ר' שלמה
אביכזר הי"ו מראשון לציון, ביום י"ח
תמוז תשס"ד ונטמנו בבית העלמין
באשדוד, על ציוניהם הוקם אוהל

אריה. (נראה שכוונתו על היותו מזרע פרץ בן יהודה ע"ה).

משפחתו ויוצאי חלציו

לרבי עיוש היה אח בשם רבי יוסף שכנראה נולד בתאמערופת ולאחר מכן היגר לכפר יונילן שבמחוז תלוואת, בנו של רבי יוסף הוא הגה"ק רבי דוד פרץ זיע"א בעל ספר "מגן דוד" על התורה בדרך הקבלה. רבי דוד היה ראש ישיבה בעירו והעמיד תלמידים הרבה. נתבש"ם י"ט טבת תרפ"ו. בנו של רבי עיוש הוא הגה"ק רבי יצחק זיע"א שהיה רב ודיין מקובל ובעל מופת הוא נשא אשה והתיישב בכפר יונילן ולאחר מכן נתבקש לכהן כרבה של איית חכים נתבש"ם בשנת תרע"ח בנו רבי אברהם ונכדו רבי יעקב זצוק"ל כיהנו גם הם כרבני הכפר. אח אחר של רבי עיוש הוא רבי מסעוד הקבור בכפר תיזאל ליד איית רחאלת.

הרה"ק רבי אליעזר תורי זהב זיע"א

המסורת השגורה בפי יהודי האיזור אומרת שרבי אליעזר היה שלוחא

באיזור העיר סכורא הסמוכה לוארזאזאט, והיה תלמידו של המקובל האלקי רבי יעקב פינטו זיע"א ממראכש, הוא נתבש"ם בכ"ב חשון תקצ"ח. בנו רבי עיוש קבע את מושבו בתאמערופת והיה רב ודיין של תאמערופת. מלבד גדלותו בתורה נודע גם למלומד בניסים ובעל מופת. מעט משרידי תורתו נדפס בקונטרס "זכות אבות" עמ' פ"ה.

אני הוא גור אריה יהודה

יוצאי חלציו של רבי עיוש זיע"א מספרים, כי בעמק הסמוך לכפרו הפיל חיתתו אריה טורף לכל העובר בטעות בערוץ עמק זה ובראות אנשי האיזור כי אין לאל ידם לצודו ולהורגו פנו לרבי עיוש וטינו בפניו את צרתם, רבי עיוש זיע"א ירד לעמק כשכל בני הכפר ניצב מרחוק לדעה מה ייעשה לו כשהתקרב רבי עיוש אל האריה ניגש האריה ונעמד לידו והוא ז"ל אחז בזנבו ואמר לו "אני הוא גור אריה יהודה" ואי אפשר לשתי אריות לדור במקום אחד לך והסתלק ממקומי וכן היה שמאותו יום לא נראה אותו

קדושה יתירה במקום קבורתו

כאשר נתבקש בישיבה של מעלה ונקבר בבית הקברות של הכפר, אף אחד לא היה מעז להיכנס לבדו לבית הקברות בו נקבר הקדוש זיע"א רק שלושה אנשים ומעלה היו נכנסים. כמו כן לא נכנס אלא מי שהוא טהור ונקי. יום שישי אחד הילכה שמועה בכפר שאדם אחד נכנס לבית קברות בו טמון רבי אליעזר וקמה רוח סערה והפילה אותו ארצה, מיד באו אנשי העיירה לטפל בו ונוכחו לדעת כי אותו אדם לא היה נקי והיה עליו לעשות טבילה קודם כניסתו, כפי שהזהירוהו יהודי העיירה מתחילה.

מזרז לעלות לארה"ק

מספר יהודי מהכפר, כשהתכוונו לעלות לארץ, בא רבי אליעזר בחלום לכל אחד מיהודי הכפר ואמר להם קומו, עד עכשיו אני טיפלתי בכם הגיע הזמן שגם אני אעלה לעיר שלי. מיד הזדרזו יהודי הכפר ונסעו לקזבלנקה ונרשמו לעליה. יהודי מהכפר שהיה לו מאתיים פרות

דרבנן מארץ הקודש (יש אומרים: שבא מחברון) שנפטר בתאמערופת בעת שליחותו, היו אף שכינوهו רבי אליעזר בן ירושלים, רבי אליעזר תורי זהב דאג לחלק טליתות ותפילין לאנשי האיזור. היה נערץ גם על המוסלמים.

חוזה את פטירתו

מלומד היה רבי אליעזר תורי זהב זיע"א בפרישות, הנהגתו היתה שלא לאכול בשר כלל, מאכלו הקבוע היה תפוחי אדמה שלוקים. אפילו ביצים לא היה אוכל עד שהיה בודק את התרנגולת שהטילה אותם שאינה שבורה.

כשהגיע רבי אליעזר לתאמערופת וחלה, אמרו לו היהודים, חכם, אולי תאכל בשר כבש על מנת שתתחזק, ענה להם רבי אליעזר שאם יכל לאכול ולהתרפאות היה מוכן לאכול אפילו נבילה כדי להחזיק מעמד ולשוב ארצה, אבל הוא יודע שהוא עתיד להפטר ולהקבר שם ולמה לו לאכול בשר.

ובתים רבים, מרוב הפחד מדברי החלום לא התייחס לרכושו ונסע עם משפחתו לקזבלנקה כדי להירשם לעליה ורק אח"כ חזר לבדו לכפר למכור את רכושו. מוסיף אותו יהודי ומספר, כי היה ידוע שאם רבי אליעזר אומר משהו בחלום למחרת הדבר מתקיים.

עם הצדיק רבי שלמה בן יצחק

מסופר כי בזמן ששהה רבי אליעזר תורי זהב בתאמערופת, עבר לילה אחת ליד ביתו של הרה"ק רבי שלמה בן יצחק ואעקנין זיע"א, ולהפתעתו שמע מתוך הבית קולות רמים של לימוד תורה כאילו שהו בבית כמאה תלמידים ועסקו בתורה, נכנס הצדיק לתוך הבית ומצא את רבי שלמה בן יצחק יושב לבדו ועוסק בתורה לאורם של שתי נרות, רבי אליעזר הבין כי מדובר באיש אלוקים והתעכב בכפר ללמוד עם רבי שלמה. (מפי דוד דרעי הי"ו אשדוד).

כשחלה רבי אליעזר, פנה לרבי שלמה בן יצחק שיפעל עבורו רפואה אך לא

איסתעיא מילתא ורבי אליעזר תורי זהב נתבקש בישיבה של מעלה בהיותו בתאמערופת באמצע שליחותו. רבי שלמה בן יצחק נשא עליו דרשה בהלויתו כיאה לכבודו ואף התעסק בפועל בקבורתו. (מפי מרת איזא חזן ע"ה).

חוזה את עליית עצמותיו לא"י

ששמעתי מר' אלעזר ויזמאן ז"ל שעזב בגיל שמונה שנים את תאמערופת לקזבלנקה ועלה לארץ בשנת תשי"ב, האיש סיפר שהצדיק רבי אליעזר תורי זהב זיע"א קודם פטירתו אמר למי שטיפל בו ובקבורתו ר' משה איבגי זצ"ל, שבעוד תקופה קצרה גם הוא אמור להסתלק לבית עולמו והוא ממליץ לו לצוות קודם פטירתו שיעשו לו מציבה גדולה וגבוהה במיוחד. רבי אליעזר נימק את דבריו ואמר הנה ימים באים וכל בית העלמין שבכפר ימחק מעל פני האדמה ויעלו את עצמותי לארץ הקודש לכן עשה כדברי ותזכה שגם את עצמותיך יעלו לקבורה בארץ הקודש. עברו למעלה ממאה ועשרים

אביכזר הי"ו מי שהעלה את עצמות
הצדיקים לארץ, כי בשעה שהעלה
אותם, לא ידע כלל מסיפור זה, והעלה
את עצמות ר' משה הנז' לפי שהוא סב
אמו, ואילו היה יודע מהמעשה הנז'
היה טומנו ליד הצדיקים באשדוד.

שנה מאותו יום ועצמותיו הקדושות
של רבי אליעזר ושל ידידו רבי עיוש
פרץ הועלו אחר כבוד לקבורה בארץ
ישראל וגם עצמותיו של ר' משה
איבגי הועלו לקבורה בארץ ונטמנו
בשדרות. לימים שמעתי מר' שלמה

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אחינו אבי"ר

(נערך ע"פ "צדיקי מרוקו ונפלאותיהם", מבוא לספר "מגן דוד" פרץ מהדורת מלכי רבנן,
קונ' "אלה תולדות יעקב" פרץ, מפני אנשים ועוד)

לעילוי נשמת

מור זקני עט"ר הצדיק רבי **יעקב שריקי** זיע"א

נלב"ע י"ב אדר ב' תשל"ג

ומו"ז ר' **אליהו דאבדא** זלה"ה

ב"ר עמרם ושרה ע"ה

נלב"ע י" אדר תשס"ב

תנצב"ה